

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U003094

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-04-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новікова Євгенія Борисівна
2. Novikova Yevgeniya Borysivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-04-2015

Спеціальність за освітою: 7.030505

Місце роботи здобувача: Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Код за ЄДРПОУ: 02071168

Місцезнаходження: вул. Ярослава Мудрого, 25, м. Харків, 61002

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.053.05

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.45

Тема дисертації:

1. Інноваційні семантико-словотвірні процеси в похідних прикметниках сучасної української мови.
2. Innovative semantic and word-formative processes in derivative adjectives of the modern Ukrainian language.

Реферат:

1. Об'єкт - інноваційні похідні прикметники сучасної української мови початку ХХІ століття, способи та засоби творення нових простих і складних прикметників, типи їхніх значень та особливості функціонування в мові й мовленні; мета - з'ясувати особливості семантико-словотвірної структури інноваційних похідних прикметників, що з'явилися в сучасній українській мові на початку ХХІ століття; методи - синхронно-описовий з елементами порівняльного аналізу, метод структурно-словотвірного аналізу, метод моделювання, контекстуально-семантичного аналізу, метод кількісних підрахунків.; новизна - уперше в українському мовознавстві здійснено комплексне дослідження загальномовних та індивідуально-авторських прикметникових неологізмів, утворених як за узуальними, так і неuzuальними словотвірними моделями, із порушенням дериваційних та інших норм і без них, виявлено продуктивні способи творення таких слів на базі власне українських і запозичених основ, встановлено тенденції та закономірності деривації нових ознакових слів на сучасному етапі розвитку української мови; проаналізовано наявні теоретичні надбання в

галузі вивчення інноваційних дериватів, вибудовано категорійний апарат та методичку дослідження деривації ад'єктивів у сучасній українській мові; виявлено інноваційні ад'єктивні похідні одиниці (загальномовні та індивідуально-авторські) початку XXI століття у мові ЗМІ, інтернет-форумів, художньої літератури та у словниках неологізмів сучасної української мови; скласифіковано інноваційні ад'єктивні одиниці за способами й засобами творення, з'ясовано їхні особливості; описано продуктивні дериваційні типи простих і складних похідних прикметників-неологізмів; виявлено специфіку реалізації загальних і часткових словотвірних значень ад'єктивних новотворів, порівняно їх із узуальними; встановлено мотиваційні стосунки інноваційних похідних прикметників і твірних баз різної частиномовної належності; проаналізовано їхні структурно-семантичні й граматичні особливості; зафіксовано явища множинної мотивації, а також розходження формальної та семантичної мотивації; виокремлено випадки черезкрокової деривації; схарактеризовано творення інноваційних ад'єктивів способом схрещування слів; простежено морфонологічні зміни, що відбуваються під час творення прикметників-неологізмів; результати - фактичний матеріал, основні положення та висновки дисертації можуть бути використані в лексикографічній практиці, а також у навчальному процесі - у викладанні курсів із лексикології і словотвору сучасної української мови, спецкурсів із неології і словотвірної семантики; галузь - лінгвістика.

2. Object - innovative derivative adjectives of the modern Ukrainian language of the beginning of XXI, the ways and means of new simple and compound adjective formation, types of their values and the peculiarities of their functioning in language and speech; aim - to determine the characteristics of semantic and word-formative structure of innovative derivative adjectives that appeared in the language at the beginning of the XXI century; methods - synchronous description with elements of comparative analysis, the method of structural-word-formative analysis, modeling method, contextually-semantic analysis, the method of quantitative calculations; novelty - the first time in Ukrainian linguistics a comprehensive study of common and individual-author adjectival neologisms formed both according to usual and non-usual word-formation models, with violation of the derivational and other rules and without them has been carried out, productive ways of such word formation on the basis of Ukrainian and borrowed stems have been identified, trends and patterns of derivation of new attributive words at the present stage of development of the Ukrainian language have been set; the existing theoretical achievements in the field of innovative derivatives have been analyzed, categorical apparatus and methods of derived adjective study in modern Ukrainian have been built; innovative adjectival derived units (common and the individual-author) of the beginning of the XXI century in the language of the media, online forums, literature and dictionaries of neologisms of modern Ukrainian language have been selected; innovative adjectival units on ways and means of their formation have been classified, their features have been clarified; productive derivational types of simple and complex derivative adjectives-neologisms have been described; the specificity of the implementation of general and partial word-formation values of adjectival neologisms has been defined; motivational attitude of innovative derivative adjectives to producing stems belonging to different parts of speech have been established; their structural-semantic and grammatical features have been analyzed; phenomenon of multiple motivations, as well as the divergence of the formal and semantic motivation have been fixed; cases of step-drop derivation have been found; the formation of innovative adjectives by means of hybridization of words has been characterized; morphonological changes that accompany the formation of simple and complex innovative derivative adjectives have been systematized; results - factual material, the main provisions and conclusions of the dissertation can be used in lexicographic practice, as well as in the educational process - in teaching courses on lexicology and word formation of the modern Ukrainian language, special courses on neology and derivative semantics; field - linguistics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Валентина Дмитрівна

2. Ponomarenko Valentyna Dmytrivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучик Алла Анатоліївна

2. Лучик Алла Анатоліївна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведь Олена Вікторівна

2. Медведь Олена Вікторівна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гулак Анатолій Тихонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гулак Анатолій Тихонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.